

Club Excursionista de Gràcia

M A I G
J U N Y
2 0 0 3

PASSATGE MULET, 4
TEL: 93 237 86 59
FAX: 93 237 31 48
08006 BARCELONA

"MAI ENRERA"

Butlletí social

*Publicació degana de la premsa de Gràcia
Creu de Sant Jordi 1992*

*XXI Any - 2a. Època, núm. 74
Fundat l'any 1922*

*Silverettahörn 3.244m en primer terme, des de la
Schneeglocke 3.233m. Al fons: el Piz Buin 3.312m
Fotografia de David Terradas*

EDITORIAL

EL FUTUR DELS SALVAMENTS DE MUNTANYA I DELS ESPORTS DE MUNTANYA

Darrerament les revistes especialitzades de muntanya estan recollint els diferents punts de vista sobre el treball dels grups de rescats a la muntanya i el seu futur ja que actualment estan en mans d'especialistes dependents dels diferents governs que disposen d'equips materials i humans per resoldre les necessitats que es donen a la muntanya i que requereixen una gran experiència.

Si analitzem el model francès, actualment ja està aprovat el decret mitjançant el qual l'antic model segons el qual el socorrisme de muntanya era a càrrec de l'Estat, d'acord amb la mateixa constitució aprovada durant la Revolució, ha quedat relegat per l'article 54 de la llei del 27 de febrer del 2002 que permet als alcaldes el cobrament de la part que considerin adequada de les despeses que es realitzin per als treballs de rescat de qualsevol activitat esportiva. Ja l'any 1985 la llei de muntanya ho permetia als alcaldes de segons quins indrets de muntanya.

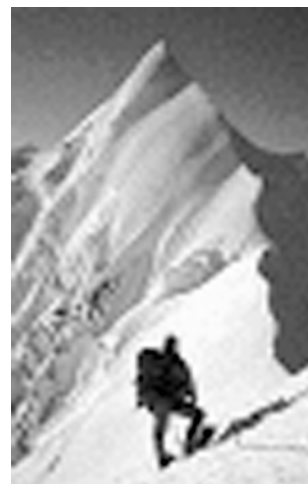
L'any 1999 l'alcalde d'Autrans, Ms. Jean Faure, va proposar la modificació de la llei, que estava centrada a l'àmbit de l'esquí alpí i el de fons, perquè fos oberta a la resta d'activitats a la natura.

Així doncs, el 27 de febrer del 2002 es va aprovar la proposta que permetrà el cobrament d'aquestes despeses.

De quina forma ens afectarà als practicants que ens desplacem pel nostre Pirineu de forma habitual? Les nostres autoritats n'estan assabentades? Quins drets tindrem els alpinistes catalans quan els del nostre país veí, si necessiten la intervenció dels bombers de la Generalitat, no pagaran res? O sí?

El món de l'esport de la muntanya crec que fa temps que és un dels que estan més relegats en molts aspectes. Fa més de 128 anys que les entitats excursionistes estan implantades a Catalunya.

Han realitzat tasques d'integració social, han participat en moviments polítics en situacions molt difícils, s'han dedicat a la formació en les activitats a la natura, han estat fent competicions europees representant Catalunya des dels anys 1993 i un llarg etcètera.

Però és prou evident que no és una activitat que mediàticament tingui interès per als nostres polítics i això fa que, a l'hora de les decisions sobre medi ambient, formació, turisme i, com és aquest cas, sobre seguretat, les entitats catalanes siguin obviades de manera sistemàtica.

Francesc Sanahuja i Toledano

ALTES DE SOCIS

- 7719 ADAM CALVET BOHL
- 7720 SERGI RUIZ FRAILE
- 7721 RICARD ROSENFELDBARRENECHEA
- 7722 NURIA RIERA CAMPO
- 7723 JORGE ESTEBAN BALLESTEROS

AGENDA

MAIG

3 i 4, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya

Esquí de Muntanya

Punta Alta 3.014 m (Alta Ribagorça)

Nivell: Difícil

Coordinació: Cesc Daví

10 i 11, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya

Cicle de Sortides de Mitja

Muntanya

Serra del Cadí

Coordinació: Gema Velasco

11, diumenge

Cantaires Muntanyencs

XXXI Festa de la Cançó de Muntanya

Organitza: Centre Excursionista del Penedès

15, dijous, a les 21:30 hores

Secció de Muntanya

Audiovisuals Buch i Parera

Expedició UES Karakorum 2001

Gasherbrums I i II (Pel·lícula)

A càrrec de Pepe Bosch i membres de l'expedició (UES)

15, dijous (21:00 a 22:30)

Secció de Muntanya

Curs de Mitja Muntanya

Presentació / Material

Coordina Àlex Duran

17 i 18, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya

Esquí de Muntanya

Comapedrosa 2.942 m (Andorra)

Nivell: Difícil

Coordinació: Josep Ros

17 i 18, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya

Curs de Mitja Muntanya

Serra de l'Obac / Sant Llorenç del Munt

Coordinació: Àlex Duran

18, diumenge, a les 12:00

Secció de Cultura

Homenatge a mossèn Cinto

Verdaguer

Inauguració de les obres de restauració del mirador de mossèn Cinto a Sant Jeroni de Montserrat (matinal). Demanem que cadascú hi porti una flor.

18, diumenge

Secció de Muntanya

Cicle de GR's 2003 (GR-7)

Viladecavalls - La Beguda Alta

21,930 km -5h 34'

Desnivells aprox. +525m -425m

Coordinació: Manel Arnau

22, dijous (21:00 a 22:30)

Secció de Muntanya

Curs de Mitja Muntanya

Orientació

Coordinació: Àlex Duran

22, dijous

GEDE

Curs de Vies Ferrades

Presentació

24, dissabte

GEDE

Curs de Vies Ferrades

Sortida a Sant Feliu de Guíxols

24 i 25, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya

Curs de Mitja Muntanya

Serra del Montsant

Coordinació: Àlex Duran

27, dimarts

GEDE

Curs de Vies Ferrades

Teoria

29, dijous (21:00 a 22:30)

Secció de Muntanya

Curs de Mitja Muntanya

Primers auxilis / Medicina de Muntanya

Coordinació: Àlex Duran

29, dijous

GEDE

Curs de Vies Ferrades

Teoria

31, dissabte, a les 17:00

Secció de Cultura

Homenatge a mossèn Cinto Verdaguer

Ofrena floral a la tomba del poeta al cementiri de Montjuïc (tarda).

31 i 1 de juny, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya

Cicle de Sortides de Mitja Muntanya

Serra de Madres

Coordinació: Mònica Mestres

31 i 1 de juny, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya

Esquí de Muntanya

Pic de Cambalès 2.965 m (Hautes

Pyrénées)

Nivell: Poc difícil

Coordinador: Sergi Biète

31 i 1 de juny, dissabte-diumenge

GEDE

Curs de Vies Ferrades

Sortida a Andorra

JUNY

1, diumenge, a les 11:00

Secció de Cultura

Homenatge a mossèn Cinto

Verdaguer

Acte popular a Vil·la Joana, de Vallvidrera (Barcelona) (matinal).

3, dimarts

GEDE

Curs de Vies Ferrades

Cloenda

5, dijous (21:00 a 22:30)

Secció de Muntanya

Curs de Mitja Muntanya

Meteorologia

Coordinació: Àlex Duran

7 i 8, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya

Curs de Mitja Muntanya

Travessa Núria-Coma de Vaca

Coordinació: Àlex Duran

10, dimarts (21:00 a 22:30)

Secció de Muntanya

Curs de Mitja Muntanya

Diapositives i Cloenda

Coordinació: Àlex Duran

12, dijous, a les 21:30 hores

Secció de Muntanya

Audiovisuals Buch i Parera

African Reality Bites,

Mossegades de Realitat

A càrrec de Manuel Castelló

14 i 15, dissabte i diumenge

Secció de Muntanya

Cicle de Sortides de Mitja Muntanya

Travessa Núria-Carança

Coordinació: Manel Castelló

JULIOL

15, dijous, a les 21:30 hores

Secció de Muntanya

Audiovisuals Buch i Parera

Crestes i Arestes del Pirineu

A càrrec de Manel Borrell

CANTAIRES MUNTANYENCs

XIX Trobada Coral de Gràcia

Una nova trobada de corals graciencs va tenir lloc el proper 22 de febrer en el marc del Col·legi Sant Estanislau de Kostka.

En va fer la presentació el mestre J.M. Garcia-Plaja tot recordant que enguany se celebra l'any Verdaguer, i, per tant, se'l vol homenatjar amb una cançó seva, "L'Emigrant". Una cantaire va llegir una glossa a mossèn Cinto Verdaguer.

Prengueren part a l'acte, amb dues obres cadascuna, les corals següents: N^a Sra. Del Coll, Pau Casals, Baluern, Núria, Nou Horitzó, Vent del Nord, Cantaires Muntanyencs, Unda Maris i Lavínia.

Els Cantaires Muntanyencs interpretarem:

Vine, vine	Weismann Wilhem
El Capità	Víctor Barbé

I totes les Corals juntes:

Muntanyes del Canigó	Harm. Nadal Puig
L'Emigrant	Amadeu Vives.-
	Lletra Jacint Verdaguer
El Cant a la Senyera	Lluís Millet

En acabar el concert, el director del Col·legi Sant Estanislau de Kostka va posar de manifest la importància que donava a l'acte, tot fent vots perquè amb aquests cants, on es parla d'amor i de les llengües d'altres pobles, es poguessin conjurar els mals averanys de guerra que malauradament s'auguren.

Seguidament, Albert Musons, vicepresident del Consell Municipal de Gràcia, va fer esment de la continuïtat que tenen les Trobades de les Corals de Gràcia i agrai al director de l'Escola les seves paraules, a les quals es va adherir, amb el desig que aquests cants serveixin a favor de la pau.

Va cloure l'acte el president de la Federació Catalana d'Entitats Corals, Jordi Subirà, felicitant a totes les corals participants i als assistents pel seu entusiasme a favor del cant, cosa que fa que al llarg de dinou anys s'hagi perpetuat el sentit de germanor dels cantaires. I confia de retrobar-nos l'any vinent per celebrar el XXè Aniversari.

Aurora Vila i Guàrdia

GEDE

La secció del GEDE, per a aquesta temporada, té diferents propostes a fer per a la gent del CEG i altres entitats. Tenim programat fer un curs de vies ferrades i un monogràfic d'escalada per iniciar-se en aquestes activitats esportives.

Andorra. Fotografia de Xavi

El curs de **vies ferrades** es farà del 22 de maig al 3 de juny.

Programa:

Dijous 22 de maig, presentació

Dissabte 24 de maig, sortida a Sant Feliu de Guíxols

Dimarts 27 i dijous 29 de maig, teoria

Dissabte 31 de maig i diumenge 1 de juny, sortida a Andorra

Dimarts 3 de juny, cloenda.

El preu per als socis és de 50 • i per als no socis és de 80 •.

La llista de preinscripció està penjada al tauler d'anuncis a la secció del GEDE.

Andorra. Fotografia de Xavi

A més a més el GEDE organitza *monogràfics* d'escalada, la informació dels quals està penjada al tauler d'anuncis i a l'entrada del *boulder*.

Gorro Frigi (Montserrat) Fotografia de Xavi

El 6 d'abril es va fer un *monogràfic de via llarga* en el qual van participar cinc persones. Es va anar a fer via llarga a la zona de Gorros de Montserrat, on es van organitzar dues cordades. Una de tres persones, que van fer la via Montpard, i una de dues, que van fer L'Adrià de l'agulla El Gorro Frigid.

Hi van anar tant persones que havien fet alguna via llarga com d'altres que només havien fet escalada esportiva o pas de bloc (*boulder*). Es va practicar el fet d'assegurar un company a certa alçada, que és el factor dos sortint d'una reunió, com són de còmodes les reunions penjat en una paret, el caliu de la gent en un racó d'aproximadament mig metre quadrat, etcètera.

Gorro Frigi (Montserrat) Fotografia de Xavi

En definitiva, tota una experiència bucolicopastoril!

El pròxim *monogràfic* serà d'**escalada en roca**, on la gent que ho desitgi podrà provar la sensació d'estar penjat com un xoriço enmig de la roca, com llisca la roca, com tothom et diu on hi ha una presa... i *la veu tothom menys tu!*, etcètera. Per saber si cap al setembre seràs capaç de voler-te apuntar a fer el **curs d'escalada** que té programat la secció del GEDE on s'explicarà què és escalada esportiva, escalada en roca, escalada clàssica, tècniques de pujar i *no baixar!*, entre d'altres coses.

Les dates del *monogràfic* seran cap al juny i el *curs* es farà cap al setembre, a confirmar pels organitzadors, i se n'informarà adequadament.

Recordeu que el nostre *boulder* està obert de dilluns a dijous de 19 h a 22 h des d'aquest abril.

Bona escalada.

Pili Justo

MUNTANYA

UN ALTRE ANY...

El passat dia 16 de març, amb una notable participació de corredors (malgrat la grip), es celebrà a l'estació de La Molina la **III Carrera d'Esquí Alpí**, organitzada com les anteriors per l'Associació d'Entitats Excursionistes del Barcelonès.

Després d'una nit molt serena, el dia s'aixecà fred; la mostra ens la donà el termòmetre que davant del nostre refugi i a les vuit del matí marcava 7º negatiu.

Per tant, la pista estava amb la neu dura.

La sortida del primer obridor era programada per a les deu, però la manca de corredors, que per diferents motius no havien arribat a l'hora al lloc on començava la carrera, va obligar els arbitres a retardar aquesta sortida una hora llarga, cosa de què la majoria de participants s'alegraren perquè la neu del traçat de la carrera ja estava en millors condicions per fer una bona baixada.

La carrera va consistir en un eslàlom gegant de vint-i-quatre portes, marcada a la pista anomenada Estadi, que és al cantó esquerre del Torrent Negre.

Per fer aquesta prova, hi va haver una davallada grandiosa, perquè, dels 61 inscrits que hi havia, només en sortiren 47, i d'aquests un va caure i es va retirar; per tant, només 46 corredors van traspasar la cinta d'arribada.

Quan va acabar la carrera, ens retrobàrem a les dues el restaurant del costat de les oficines de La Molina per fer el lliurament de trofeus als guanyadors.

Del Gràcia, dos infants no es van poder presentar per malaltia, un no va sortir i, dels altres dos, només l'Anna Saperas, que va quedar segona de la seva categoria, va tornar, com cada any, a pujar al podi.

Després d'aquesta carrera, tornem a llançar a l'aire, per a qui ho vulgui recollir, que seria bo per a l'any vinent una més llarga participació d'esquiadors alpins o també dits de pista.

Rafel Saperas

Hem canviat solament el nom

edelweiss és ara **BALMAT**, la teva botiga d'esports de muntanya

La raó ha estat la necessitat de registrar la marca a nivell internacional degut a la nostre expansió a través d'internet

 INTER SPORT

www.balmat.com

BALMAT, Comte d'Urgell, 72 i 76 / Gran Via C.C., 527 – 08011 Barcelona
Tel. 934 548 309 – Fax : 934 519 260 – mail: balmat@balmat.com

ADQUISICIONS 2002

Llibre	autor	editorial	temàtica
La travesia de los Pirineos en BTT	Jordi Laparra	Ed. Prames	BTT
Volta en BTT al Ripollès	Albert Castellet i Pere Oller	Ed. Alpina	BTT
Espanya en bici	Paco Tortosa, Maria del Mar Fornes	Ed. Integral	BTT
Diccionari de la neu	Col.lecció calidoscopi	Enciclopedia Catalana	Diccionaris
Diccionari de l'excursionisme català	Jaume Ferrandez	Enciclopedia Catalana	Diccionaris
Chapa i sigue	John Long	Desnivel	manual muntanya
Nudos y cuerdas para escaladores	Duane Raleigh	Desnivel	manual muntanya
Escalada en nieve i hielo	Maximo Murcia	Desnivel	manual muntanya
Medicina para montañeros. 2° ed	J. Botella	Desnivel	manual muntanya
Medicina de expedicion	David Warrel	Desnivel	manual muntanya
Cuatromiles de los Alpes por rutas normales	Richard Godeke	Desnivel	alta muntanya: alpinisme
Escaladas en los Andes	Juan Jose Tome	Desnivel	alta muntanya
Orientacion	Eusebio Garcia	Desnivel	manual muntanya
Orientaci{on con GPS		Desnivel	manual muntanya
Grandes montañas de Europa	Kiko Betelu	Desnivel	literatura i guia
Enciclopedia de montaña	J.jose zorrilla	Desnivel	Diccionaris
Trekkings i ascensiones por las montañas del mundo	Jose Martinez	Desnivel	guia
Alpes en esquis	Oriol guasch	Desnivel	guia d'esqui de muntanya
Esquí de travesia en Sierra Nevada	Lorenzo arribas	Desnivel	guia d'esqui de muntanya
Excursiones y ascensions faciles por el alto pirineo	Domingo Pliego	Desnivel	mundtanya
De la muntanya al mar	Josep Irla	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme, BTT, cavall
El Montsant	Antoni Cabre	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
Coneixer la segarra en BTT	Josep M. Riera	Cossetania, col.leccio AZIMUT	BTT
L'Alt Gaia: entre la Segarra i el Camp	Ignasi Planas	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
La ruta del Cister a peu i en BTT	Carme Angles	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme, BTT
De les muntanyes de Prades a l'Ebre	Josep Insa	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme, BTT, cavall
El descens d'engorjats a Catalunya	J.Manuel Concernaru	Cossetania, col.leccio AZIMUT	descens engorjats
En BTT per Sant Llorenç del Munt i l'Obac i Montserrat	Carles Sans	Cossetania, col.leccio AZIMUT	BTT
Per les serres del mestral (I)	Antoni Cabre	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
Per les serres del mestral (II)	Antoni Cabre	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
En BTT pel Baix Camp	Josep Pere Ribas	Cossetania, col.leccio AZIMUT	BTT
En BTT pel massis del Port	Carles Martinez	Cossetania, col.leccio AZIMUT	BTT
en BTT per l'Anoia	Josep M° Bernaus	Cossetania, col.leccio AZIMUT	BTT
Activitats d'oci i esports d'aventura al delta de l'ebre	Joan Castellano	Cossetania, col.leccio AZIMUT	varis
A peu pel massis del Port	Vicent Pellicer	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
La Serrelada litoral en BTT	Joan Portell	Cossetania, col.leccio AZIMUT	BTT
Muntanyes de Prades	Marius Domingo	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme, rutes naturalistes
Per les terres de l'Ebre	Josep Insa	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme, BTT, cavall
En BTT pel girones	M. Cullerl	Cossetania, col.leccio AZIMUT	BTT
Siurana	Antoni Cabre	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
Las fuentes del Port	Vicent Pellicer	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
Les muntanyes de Prades	Ignasi Planas	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
Paratges naturals	Xavier Bayer	Cossetania, col.leccio AZIMUT	rutes naturalistes
50 itineraris a peu per Barcelona	Josep Mauri	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
Els millors circuits d'esqui de fons del pirineu	Josep Palau	Cossetania, col.leccio AZIMUT	esqui de fons
Obrint traca pel Pirineu	Oriol Guasch	Cossetania, col.leccio AZIMUT	esqui de muntanya
El Garraf en BTT	Joan Tuscaus	Cossetania, col.leccio AZIMUT	BTT
Per la Frana en BTT	Josep Insa	Cossetania, col.leccio AZIMUT	BTT
A peu per la Gavarra Maritima	Ricard Teixidor	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
El Pallars Jussa a peu	jordi Creus	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
Excursions escollides des de la Costa	Daurada Antoni Cabre	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
A tota Cresta	Monel Borrel	Cossetania, col.leccio AZIMUT	alta muntanya
A cavall per Catalunya	Marius Domingo	Cossetania, col.leccio AZIMUT	rutes a cavall
Conesa	Xavier Martorell	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
Escalades als Frares encantats	Daniel Brugaroles	Cossetania, col.leccio AZIMUT	escalada
Sostres comarcals de Catalunya	Jordi Lopez	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme
Caminades pel Massis del Port	Vicent Pellicer	Cossetania, col.leccio AZIMUT	senderisme

CULTURAL

HOMENATGE DE L'EXCURSIONISME A VERDAGUER

L'any 1952 el nostre Club era capdavanter en l'organització de l'homenatge de l'excursionisme a Mn. Cinto. Però, pocs dies abans de realitzar-se, el Govern Civil va prohibir els actes, que quedaren suspesos.

LÀM. 35. — MOSSÈN CINTO RETRATAT, A INSTÀNCIES DE MARIAN AGUILÓ, AMB GEC I BARRETINA, (Clixé Biblioteca Central.)

Dins de la commemoració del centenari de la seva mort volem fer un homenatge al nostre poeta i tornem a formar part de la Comissió Excursionista Verdaguer.

Hi haurà diversos actes:

18 de maig, a les 12:00 - Inauguració de les obres de restauració del mirador de mossèn Cinto a Sant Jeroni de Montserrat. Avancem que, a part d'arribar-hi amb el funicular de Sant Joan i els seixanta minuts a peu fins al lloc del mirador, també es faran rutes a peu des de Collbató. Demanem que cadascú hi porti una flor.

31 de maig, a les 17:00 - Ofrena floral a la tomba del poeta al cementiri de Montjuïc.

1 de juny, a les 11:00 - Acte popular a Vil·la Joana, de Vallvidrera (Barcelona).

Ben aviat tindrem un programa, que ja rebreu.

ACTES DE PROCLAMACIÓ DE LES CONCLUSIONS GENERALS DE L'EUROCONGRÉS 2000

El dissabte 5 d'abril de 2003 s'organitzà l'acte de proclamació de les conclusions generals sobre l'Eurocongrés 2000. L'acte, perfectament organitzat, va començar al matí dins del marc immillorable del Palau de la Música Catalana. Les conclusions generals, explicades per cada un dels directors executius de l'Eurocongrés, exposaren amb claredat les aspiracions més comunes entre tots per al futur de la nostra llengua. Occitània i Catalunya, unides per un millor futur, cap a una Europa unida, no unitària. De fet, mai no hem deixat de sentir-nos europeus i sempre hem aspirat a voler-ne ser membres de ple dret. El nostre poble ha sobreviscut miraculosament, malgrat els càstigs de la intolerància, de les desfetes i de l'opressió soferta fins al nostre temps.

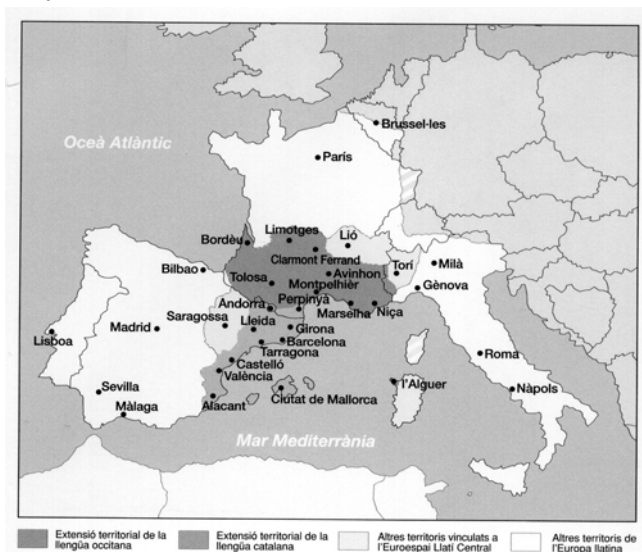
Aquest Eurocongrés ha d'ajudar que Europa sàpiga tot allò que se li ha ocultat de la contribució catalana a la cultura europea. S'ha explicat dins d'aquest congrés que des de fa prop de tres segles l'exili o el desplaçament han estat una constant del nostre viure i que, gairebé sempre, el camí d'Europa ha estat el camí de la llibertat. Una part de llibertat aconseguida és la de suprimir fronteres i permetre la lliure circulació dels ciutadans.

Les llengües bàsiques de l'Eurocongrés 2000 són l'occità i el català. S'hi utilitzen també les altres llengües llatines emprades en el territori que abasta la celebració del congrés (aragonès, cors, francès, francoprovençal, italià, piemontès i sard).

Ha estat organitzat per entitats promotores occitanocatalanes, entitats gestores, entitats patrocinadores i per un Patronat d'Honor integrat pel president del Parlament Europeu, senyor Pat Cox, per Viviane Reding, comissària d'Educació i Cultura de la Comissió Europea, per Marc Forné Molin, cap del Govern d'Andorra, per Francesc Antich, president del Llenguadoc-Rosselló, d'Eivissa-Formentera i de la regió del Piemont, i pels presidents de la Generalitat de Catalunya, senyor Jordi Pujol, i del Parlament de Catalunya, senyor Joan Rigol. Aquesta extensa llista ens entusiasma i ens fa pensar que la nostra llengua mereix, per fi, l'interès d'Europa i que, malgrat els contratemps, la podrem protegir cap al futur.

El projecte és organitzar ara un seguit d'actes concentrats en un determinat lapse de temps, cada any en una ciutat diferent de l'Euroespai llatí central. Objectiu: difondre les conclusions generals de l'Eurocongrés 2000 i dur a terme activitats relacionades amb les campanyes i accions derivades de les conclusions del congrés. La primera

tongada d'actes es pretén fer l'any 2003 a la ciutat de Perpinyà. La segona serà a la ciutat de Barcelona l'any 2004 coincidint amb el Fòrum de les cultures. Seguirà l'Alt Empordà, Narbona...

Tot l'exposat queda plasmat en una exposició recentment inaugurada en el Museu d'Història de Catalunya, que serà itinerant per les principals capitals de la Unió Europea. S'editarà un llibre de conclusions que constarà de quatre volums, principals exponents de l'aportació dels països de llengua catalana i occitana al progrés d'Europa. Les persones que vulguin una informació permanent de l'Eurocongrés 2000 la tenen accessible a través de la pàgina <www.eurocongres2000.com>. Cal tenir en compte que la premsa i els restants mitjans de difusió es faran ressò de la progressiva realització de les activitats dutes a terme.

No oblideu visitar l'exposició *Càtars i trobadors. Occitània i Catalunya: renaixença i futur*, que restarà oberta al públic fins al 27 de juliol al Museu d'Història de Catalunya.

IMATGE DE PEDRA MOSAICS DE LA TUNÍSIA ANTIGA

Al Museu d'Arqueologia de Catalunya s'ha obert al públic una exposició de gran qualitat sobre mosaics antics.

El mosaic és una de les expressions més espectaculars del patrimoni romà de l'antiga Àfrica. Tunísia posseeix una de les millors col·leccions del món, presentades als mateixos emplaçaments arqueològics, o bé als museus.

L'exposició es compon de cent panells fotogràfics de diverses dimensions, de format gran. Els avenços de les tècniques fotogràfiques han permès d'obtenir avui, sense la més mínima pèrdua de definició, unes imatges de fidelitat excepcional. **Imatge de pedra** es complementa amb una selecció de mosaics

romans, que formen part de l'exposició permanent del Museu.

Estem preparant una visita comentada a l'exposició, de la qual sereu informats oportunament.

MOSTRA D'ENTITATS – GRÀCIA 2003 (del 14 al 16 de març)

Al passeig de Sant Joan, entre Travessera de Gràcia i Còrsega, es va dur a terme l'enunciada Mostra Biennal d'Entitats Gracienques.

Mostra d'Entitats de Gràcia. Fotografia de Maria-Glòria Vives

El nostre club no desaprofita mai aquesta oportunitat que ofereix el Districte, ja que la Mostra interessa a moltes persones, que s'acosten a l'estand preguntant per les activitats nostres dins el món de l'excursionisme. Repartim prospectes, fullets, butlletins i explicacions sobre cada una de les seccions del Club.

L'estand va merèixer la felicitació dels organitzadors de la Mostra per la seva originalitat. El resultat decoratiu s'ha d'agrair als consocis Jordi Pi, Tonyo i Montserrat Puig. Gràcies també als socis que ens van acompanyar durant les guàrdies i als socis que van visitar-nos.

Maria-Dolors Lázaro i Palau

G I E

AVENC DELS POUETONS D'AGULLES: -123 m, 337 m

EXPLORACIÓ DEL GIE A L'AVENC MÉS PROFUND DE MONTSERRAT

El dia 30 de març passat, la secció del GIE (secció d'espeleologia del Club) va organitzar l'exploració a l'avenc dels Pouetons d'Agulles dins el cicle de sortides que durant l'any anem fent a diferents cavitats siguin coves o avencs (cavitats de desenvolupament vertical). Aquest cop es va triar aquesta important cavitat del massís montserratí tant pel seu gran interès espeleològic com pel fet de realitzar una **operació de rescat** amb l'objectiu

Aproximació a l'avenc, pujant al coll de la Portella.
Fotografia d'Adam Calvet

d'intentar recuperar el nen Jesús que fa ja uns dos anys va caure pous avall i va anar a parar al fons d'un llac terminal que hi ha al punt més baix de l'avenc. I és que al final d'un pou de 20 metres, on hi ha una mènula i una bifurcació

de galeries a -109 m, hi ha des de fa molts anys la imatge de quasi un metre d'alt aproximadament d'una Moreneta amb el seu nen Jesús. Amb un cop accidental donat a la imatge, el nen Jesús (que no estava enganxat) va sortir de la falda de la Moreneta i va caure pous avall fins al fons del llac terminal. Ens havíem proposat, doncs, de rescatar el nen Jesús i tornar-lo a la falda de la seva mare. Per dur a terme el rescat, dúiem equip per a una ràpida immersió, més que res, un vestit de neoprè integral i unes ulleres de submarinisme ja que, en mesures fetes anteriorment, el

Imatge de la moreneta i motiu del rescat a -109m. Fotografia d'Adam Calvet

Escalant l'esquerda principal a -52m.
Fotografia d'Adam Calvet

llac (o toll, ja que és petit) pot tenir una fondària de 3 metres, tot i que oscil·la molt al llarg de l'any. Durant aquella setmana va ploure molt i tot semblava indicar que la cavitat estaria bastant plena d'aigua en tot el seu conjunt.

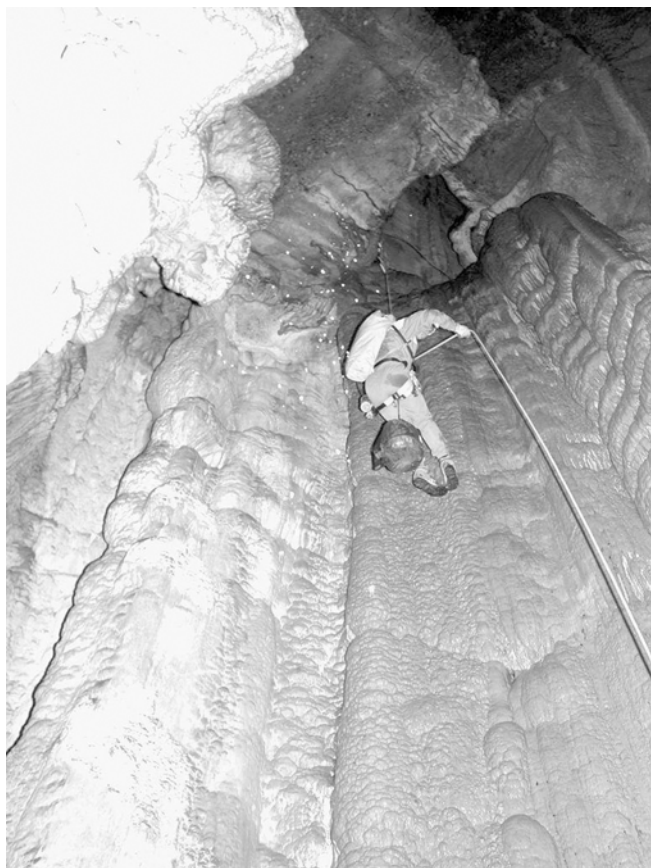
La cavitat dels Pouetons d'Agulles de Montserrat arriba fins als -123 m de fondària i 337 metres de desenvolupament interior de galeries. Està situada al cor de la regió d'Agulles de Montserrat, a cinc minuts del refugi Vicenç Barber. És una cavitat en conglomerat en la qual la davallada es fa mitjançant diferents pous verticals que es desenvolupen clarament al llarg d'una diàclasi o esquerda principal, dels quals destaca el pou de la Biga, de -23 m, o el penúltim, de -20 m, que tenen les parets totalment llises i planes.

Iniciant el descens per la boca superior. Fotografia d'Adam Calvet

Per a l'exploració érem un total de set membres de la secció. Un cop arribats a Can Masana amb el cotxe (ja una mica tard), ens vam disposar a fer la llarga aproximació fins a la cavitat, una hora aproximada que, amb el pes de tot el material i les cordes, es nota bastant. Un cop a la boca d'entrada ens vam disposar a instal·lar la cavitat: l'avenc té dues boques. La inferior, que és la principal, és més espectacular i difícil ja que cau a plom directe, amb una vertical de 35 metres; cal penjar-se d'un ferro que sobresurt a la vertical i penjar-hi un estrep que facilita l'entrada i sortida; el ràpel des d'aquí és molt bonic. L'altra boca, la superior, és més petita i fàcil i davalla per uns pous fins a una gran rampa on s'instal·la un passamà que ens porta a la via que baixa de la boca inferior. Aquí enllacen les dues

vies. Com que érem uns quants, vam instal·lar les dues boques: la Cristina Xifra va començar instal·lant els pous de la boca petita i el Xavier París va instal·lar el gran ràpel de la boca inferior. Quaranta metres més avall, es van trobar de nou i van continuar la cavitat amb una sola via. La gent va baixar repartida en les dues boques. Davallar per la boca petita té l'avantatge que pots baixar les motxilles fins a un lloc segur i no deixar-les a l'exterior.

Davallant la "llengua de gat". Fotografia d'Adam Calvet

Ja quan vam començar a baixar vam poder veure que a la cavitat hi regalimava molta aigua, fet que feia pensar que el toll final estaria molt inundat. Després de davallar els primers 40 metres arribes a una mena de pou de grans dimensions que té 16 metres i que s'anomena la **llengua del gat** per la formació molt maca i característica que hi ha a la paret. L'aigua que queia com una mena de cascada petita era considerable. Davallat aquest pou, la progressió continua per una estreta esquerra ascendent que s'ha d'escalar fàcilment fins a arribar al pou següent, de 8 m, que seguidament enllaça amb una altra esquerra estreta. De fet, tota l'estona vas seguint la diàclasi principal. A aquests punts esmentats no sempre s'instal·la la corda, però vam optar per posar-n'hi; això ens va fer perdre temps. Finalment i superats aquests punts sense entrebancs, vam arribar al famós pou de la Biga, anomenat així perquè antigament hi va haver durant molts anys una biga de ferro instal·lada.

Iniciant la davallada de la "llengua del gat". Fotografia d'Adam Calvet

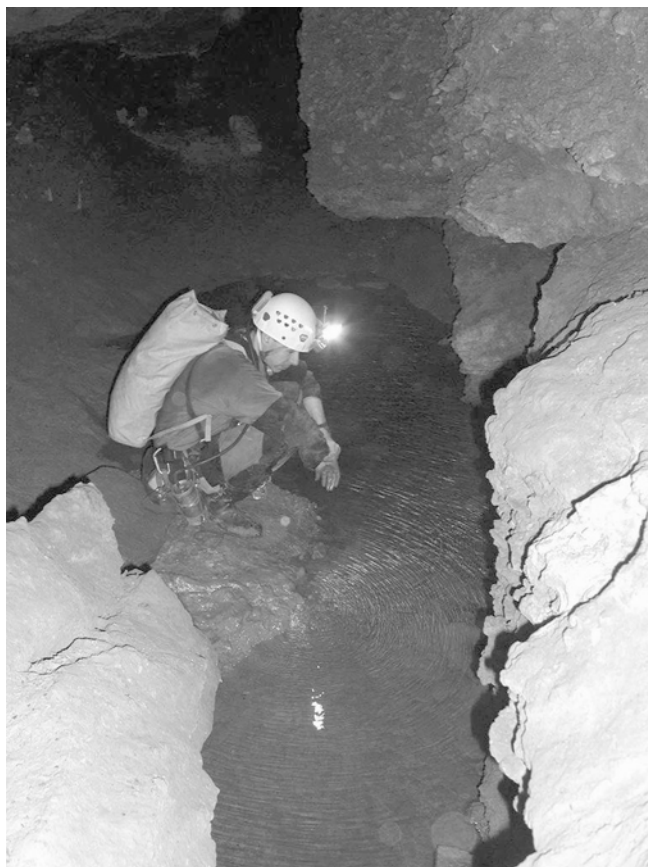
Davallats al pou de la Biga quasi sense fraccionar la corda i sense problemes, ens tocava tornar a pujar. S'ha de buscar el pas sota blocs vorejant un llaquet força ple d'aigua i superar un pas estret per pujar un fort pendent fins a la

part alta d'una esquerra ampla, on ja iniciés el tram final de pous que davallen fins al llac final. Primer es baixa un pou d'11 metres que quasi empalma amb una instal·lació a la paret del davant que dona pas a una vertical sense fraccionaments de 20 metres directes. En davallar aquest darrer pou quedava la

Punt d'unió de les dues vies superiors. Fotografia d'Adam Calvet

incògnita de comprovar si el nen Jesús encara no era al seu lloc ja que és aquí on hi ha la Verge. Efectivament, algú se'ns havia avançat i el nadó ja estava col·locat al seu lloc, la falda de la Moreneta. No calia, doncs, fer el rescat. El que sí que vam fer va ser enganxar el nen Jesús amb Locktite perquè no tornés a caure (ja dúiem un kit complet

Llac situat a -83m. Fotografia d'Adam Calvet

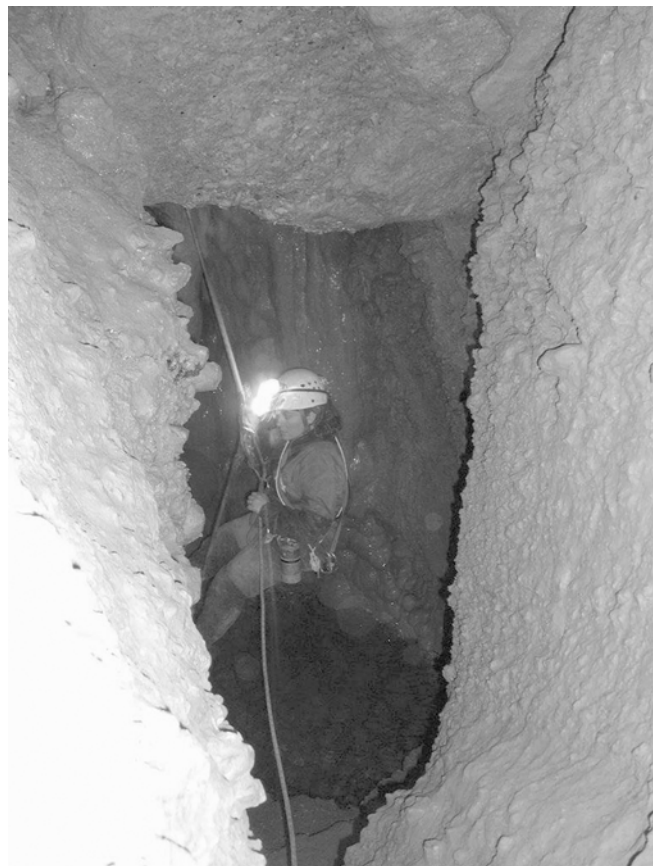
per arreglar-lo). Finalment, ens quedava sols davallar el darrer pou de 14 metres que resten fins al llaquet. Per a no caure a dins, s'ha de fer un pèndol per anar a parar a l'altre cantó i arribar amb una rampeta ascendent

Punt final a -123m. Fotografia d'Adam Calvet

fins a una saleta, on es pot parar per a menjar. Un cop tots reunits aquí, la Carol i el Jorge van desplegar una pancarta del "No a la Guerra" i vam menjar i descansar una estona.

Després d'una estona de menjar i fer fotos, ens vam disposar a pujar i desinstal·lar la cavitat; s'estava fent força tard i ja intuïem que sortiríem bastant de nit. Aquest cop i donat que es tracta d'un avenc amb un desenvolupament tan estructurat en diferents seccions, vam organitzar una logística per equips que va funcionar molt bé. Ja a la baixada, el Xavier, que instal·lava, va anar deixant a punts

Iniciant la pujada des de -123m. Fotografia d'Adam Calvet

estratègics ja calculats uns números enganxats als espits on estava col·locada la corda. Es tractava que forméssim tres equips i que cada un anés pujant fins a un número concret que tenia assignat; allí s'havia d'esperar fins que el darrer equip a pujar l'avancés i llavors desinstal·lar la cavitat fins al número següent, on un altre equip esperava. Dos dels equips van ser de dues persones i l'altre, de tres

i van funcionar prou bé. El primer equip en sortir va muntar un sistema de recollida amb una corda llarga des de la boca inferior per a poder pujar tots els equipatges de la gent que anava pujant just quan passaven per sota d'aquest punt. Al mateix temps, va anar pujant, en col·laboració amb el segon equip, totes les motxilles. En conjunt va ser tot un treball en equip.

Iniciant la pujada del pou de 20m. Fotografia d'Adam Calvet

Com ja havíem previst, se'ns havia fet molt tard i ja eren al voltant de les dotze de la nit quan anàvem sortint tots. Havíem estat moltes hores i es notava en el cansament general de tots. Un cop tots a fora sense incidents i recollit tot el material, ens vam disposar a fer tota l'excursió de tornada fins al cotxe quant ja eren al voltant de la una de la nit d'un diumenge. Sens dubte que érem les úniques persones que encara voltaven pel massís a aquelles hores. A dos quarts de dues de la nit arribàvem al coll de la Portella, on vam parar una estona breu. Mai havíem estat de nit a un lloc com aquest de Montserrat; era quelcom especial. Poc després continuàrem fins al cotxe, on vam arribar al voltant de les dues de la nit. El fet d'haver entrat una mica tard a la cavitat i d'instal·lar molts punts que de vegades es poden fer més a pèl, va fer que triguéssim massa hores. L'endemà tots vam notar a l'hora d'anar a treballar les poques hores dormides, però amb el regust d'haver explorat la cavitat més important de la muntanya de Montserrat.

Xavier París

OPINIÓ

Ens referim aquí, i un cop finit el tema pel que fa a la vessant televisiva, al programa de TV3 que va voler mostrar l'esforç que suposava -per unes persones alienes als medis muntanyencs- una ascensió a l'Aconcagua.

Hi hagué reaccions per a tots els gustos en l'ambient de muntanya. Des de la indignació més visceral, fins a la reflexió no menys contrària i l'estupefacció raonada o no de l'imatge que s'havia donat d'un esport que ha vingut precedit per una aura mítica i moral (que, per cert, ja es va esvaint) que acompanyà en els seus inicis l'esperit de la Renaixença catalana.

Fins aquí per als "entesos" i aficionats. Però, i per al públic en general que pot ser la massa televident d'entreteniment?

Hem volgut, doncs, copsar-ne una opinió neutral, o millor dit, la d'algú que es va endinsar en l'espectacle sense cap prejudici preconcebut.

I aquesta opinió -sorprenent, cal dir-ho- ens l'exposa la persona consultada. Com que s'explica per ella mateixa, no hi afegirem cap comentari, que considerem innecessari per part nostra. En tot cas ja ho faran els lectors.

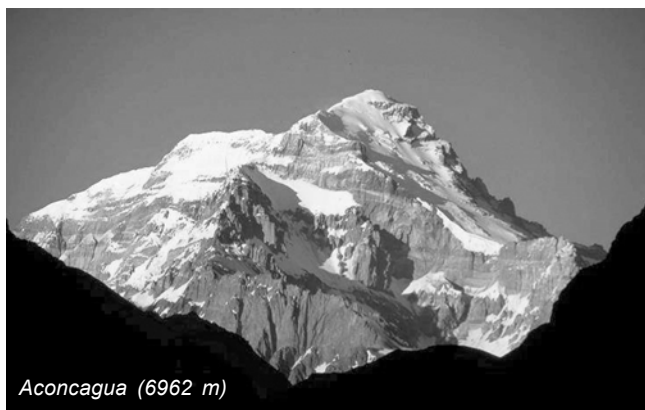
Aurora Vila i Guàrdia

FEM EL CIM, FEM LA PAU

Confesso que des dels meus temps d'escolar a E.G.B., durant els quals vaig participar en colònies d'estiu durant cinc anys seguits, no havia tornat a tenir cap contacte voluntari amb el món excursionista fins que, el passat mes de gener, vaig seguir durant unes quantes setmanes l'ascensió al cim de l'Aconcagua (6962 m) d'uns joves que, com si d'una "Operación Triunfo" qualsevol es tractés, varen presentar-se a una mena de "casting" per aconseguir formar part del grup de privilegiats muntanyencs que haurien d'assolir la fita d'arribar al pic més alt d'Amèrica.

Admeto que durant els primers dies en què mostraven l'entrenament que havien de rebre, per tal de preparar-se per tan dura ascensió, se'm feia pesat de veure, i traient el so del televisor em donava sense concessions a la meua gran passió: la lectura. Però a mesura que passaven els dies i anava descobrint com vivien, la superació diària de tots els obstacles que se'ls presentaven, vaig anar-me enganxant, cada cop més, a ser espectadora d'aquesta singular aventura televisada.

Aconcagua (6962 m)

Tot Catalunya va ésser testimoni de les dificultats que comporta per a persones no experimentades dur a terme una activitat d'aquest tipus. Però el que a mi realment em va deixar més aclaparada va ésser, precisament, allò que no es va poder visionar fins el darrer dia: tot el desplegament tècnic que es necessitava fer per a tan poca estona de programa; i el que em va semblar més meritori de tot era veure com un grup de soferts tècnics carregaven les seves espatlles amb tot de peces necessàries per a poder efectuar les transmissions, i quan parlo de peces ja sabeu a què em refereixo. Tots els qui heu seguit el programa heu pogut contemplar les imatges d'aquell home que fa l'ascensió amb una antena parabòlica, d'un pes aproximat de 20 quilos, a l'esquena; això sense esmentar que la susdita antena amagava, rere el seu embalum, la motxilla corresponent que devia tenir també el seu pes considerable.

Reflexionant sobre el tema i deixant de banda que, per a aquest professional de la comunicació, aquesta era una tasca més a desenvolupar dins la seva començada laboral, no podia deixar de pensar que per a tota la gent que estimeu la muntanya devia de ser afalagador que un grup de persones realitzessin un esforç titànic a fi d'acostar el món muntanyenc a pobres mortals com jo, que el més a prop que ens trobarem mai del cim d'una muntanya serà el dia en què la nostra ànima viatgi cap al més enllà i el sobrepassi per arribar fins al cel (espero que, en el meu cas, a l'infern no hi vagi!).

En aquells moments vaig descobrir que us admirava, que em sentia molt petita al costat de persones com vosaltres que, salvant les distàncies (en metres d'alçada), us esforceu tant i tant per aconseguir una fita que, de segur, us farà sentir molt realitzades: arribar al cim que us proposeu. I és que ser muntanyenc o excursionista, o com sigui que vulgueu anomenar-ho, no és únicament una afecció. Jo he descobert que és una actitud vital digna d'admiració, almenys de la meua.

Anna Oliva i Gómez

ACAMPADA

CALÇOTADA 2003

El dia 19 de març férem la tradicional sortida de la calçotada. El lloc va ser a Igualada. Al matí vàrem visitar el Museu de la Pell, i després vàrem dinar al restaurant El Racó del Traginer.

Calçotada 2003. Fotografia de Maria-Glòria Vives

Estem preparant les vacances d'estiu

Aquest any volem canviar de vistes i hem pensat fer-les a la bonica comarca de les Alberes. És un lloc al costat del nostre Pirineu i al mateix temps del cap de Creus. Des d'allí podrem fer muntanya i també turisme cercant les boniques poblacions de Cotlliure i altres de la Catalunya nord que tenen molta història per a nosaltres.

Del càmping en què es farà estada, encara no en podem dir el nom. En el moment que tinguem aquesta dada, la comunicarem en el butlletí següent.

Maria-Glòria Vives

Plaça del Diamant 9 • 08012 Barcelona
Telèfon i Fax 93 218 41 17
<http://www.filnet.es/2c/nus>
e-mail: nus@filnet.es

INVESTIGACIÓ

CICLE GR 2003

A la sortida del cicle de GR del mes de març, ens van proposar de participar en un estudi per comprovar els efectes positius d'un preparat dietètic en el rendiment esportiu i la prevenció de molèsties.

Aquest estudi forma part del treball que amb diversos grups en Joan Coll Vintró du a terme per fer el doctorat de l'INEF de Barcelona, el qual va assistir a la sortida i ens en va explicar tots els detalls. La resposta va ser molt bona ja que van sortir vint voluntaris, suficients per fer l'estudi.

El treball té el suport de l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya. El dirigeix el doctor Joan Ramon Barbany i Cairó, professor de l'INEF de Barcelona, i hi col·laboren el doctor Quico Roses, de Santiveri, i en Ramon Izquierdo, del C. E. de Gràcia.

Aquesta és la informació que ens van lliurar:

El Departament de Ciències Biomèdiques de l'INEFC (Barcelona) i el Departament de Ciències Fisiològiques II de la Unitat Docent de Bellvitge, amb la col·laboració de Santiveri, volen provar l'eficàcia de dos productes dietètics per a la prevenció de molèsties musculars i la millora del rendiment físic durant la pràctica d'exercicis importants i amb un elevat grau d'esforç, com són les marxes de muntanya.

Amb aquesta finalitat, hem dissenyat un protocol d'estudi que consisteix a suplementar amb un complement vitamínic durant un període de dos mesos un nombre relativament gran de participants en curses de muntanya i constatar-ne els més que possibles efectes favorables. Els voluntaris que intervinguin en l'estudi rebran les corresponents mostres dels productes dietètics a analitzar i també un compost vitamínic a base de vitamina A i vitamina E.

Aproximadament al final del primer mes es farà la primera avaluació dels possibles efectes beneficiosos i aproximadament al final del segon se'n farà la segona, en ambdós casos coincidint amb les proves programades en el calendari. L'avaluació dels possibles efectes favorables serà molt fàcil i consistirà a col·locar pulsímetres i a emplenar una molt senzilla enquesta relativa al grau de percepció subjectiva de la condició de fatiga.

Durant aquests dos mesos els participants voluntaris es comprometen a ingerir les càpsules amb el producte dietètic a estudiar i les de vitamines A i E diàriament després dels tres àpats (una càpsula després de l'esmorzar, del dinar i del sopar).

Com ja s'ha comentat, les càpsules a estudiar són d'un producte dietètic ja comercialitzat per Santiveri que, independentment de la seva possible eficàcia sobre el rendiment físic que estudiem, millora de manera destacable la salut cardiovascular.

Us informarem dels resultats.

Ramon Izquierdo

Barcelona, març del 2003

PROPOSTA

VOCALIA DE NATURA DEL CLUB EXCURSIONISTA DE GRÀCIA

Temps enrere ja havia existit un grup dins el Club que prestava especial atenció als temes relacionats amb el medi. Avui, veient la degradació de molts dels espais on practiquem excursionisme, alpinisme, escalada, passejos..., creiem que una vocalia de natura dins del Club que presti especial atenció a aquests aspectes és molt necessària i important. Ho és per fer un crit d'alerta i ho és per enfortir una consciència ambiental que mai hauria de perdre el món excursionista. Per començar ens plantegem dos àmbits essencials de treball:

La conscienciació, difusió i denúncia

Els espais de muntanya són els estadis, els terrenys de joc on l'excursionisme en sentit ampli desenvolupa les seves activitats. Per tant, és de lògica tenir un gran interès i preocupació per mantenir en un estat correcte de conservació aquests espais. Les accions a dur a terme podrien ser les següents:

- Denunciar i difondre la problemàtica de molts espais de muntanya del nostre país on l'interès particular i especulatiu d'uns quants malmet el territori que tradicionalment i sosteniblement hem estat utilitzant els excursionistes (Filia, Arreu...). També, prestar atenció als abusos en la construcció de minicentrals, infraestructures turístiques...
- Fersortides en què es combini l'activitat esportiva amb una de didàctica (sobre temes biològics, geològics, geogràfics, de denúncia...).
- Incloure xerrades a tots els cursets per introduir el debat i la reflexió sobre l'evolució dels espais de muntanya i les seves problemàtiques.
- Incorporar o reforçar criteris de sostenibilitat i impacte mínim en el medi en tots aquells actes que organitzi el Club.
- Col·laborar i participar activament en les tasques i projectes que comportin la restauració i conservació del medi.

La seu social del Club

Atès que bona part de la nostra activitat social la desenvolupem a la gran ciutat, proposem actuar a les grans urbs amb coherència amb el que propugnem per a

la muntanya: amb respecte pel medi. Així, plantegem com a objectiu a termini mitjà, o en tot cas com a horitzó a assolir quan sigui possible, la transformació de la seu social en un edifici de funcionament sostenible.

L'entrada al segle XXI per al Club, més enllà de les renovacions organitzatives i d'estructura, s'ha de reflectir en un funcionament sostenible de l'edifici, que, d'altra banda, bé podria ser un exemple per a tot el barri. En aquest terreny hi ha diversos aspectes per a treballar:

- Estudi de la instal·lació de captadors solars per a la producció d'aigua calenta i calefacció.
- Estudi de la instal·lació de plaques fotovoltaiques per a la generació d'electricitat.
- Aplicació de principis de sostenibilitat en el funcionament de la secretaria de l'entitat (paper, coles, correctors, consumibles d'informàtica, neteja...).
- En el cas d'interessar un servei de begudes per als socis, tenir present l'existència de màquines recuperadores d'envasos i gots amb criteris ambientals i socials.

Seran ben rebuts qualssevol iniciativa o suggeriment per part de tothom, ja que la conservació del medi és una feina de tots.

Santi Pocino i Serra
Jordi Pi i Calzada

ACTIVITATS

A la 14a Cursa del Campionat d'Andorra d'Esquí de Fons, celebrada el mes de gener a l'estació de la Rabassa, participà el nostre soci Toni Albaladejo, amb 66 anys, a la prova de 10 km, el qual arribà en 29è lloc, amb un temps d'1 h 2 min.

Fotografia publicada al diari "el Periòdic d'Andorra" el dia 10-02-2003. Fotografia de Tony Lara

TAFANEJAR PER BARCELONA

Ara parlaré de monuments. Crec que ha estat una bona idea aquesta de fer-nos veure i explicar sense sortir de casa el tema de Barcelona, i prossegueixo la meva tasca divulgadora dels valors de la ciutat dedicats a personatges il·lustres.

No ha estat fàcil recopilar i aplegar la quantitat de monuments que hi ha a la ciutat. Escau afegir que resta un bon tros per completar la llista de monuments de la ciutat i que me n'he deixat d'anomenar molts.

La puntaire. Un formós monument (lloc d'emplaçament: jardins Mossèn Costa i Llovera, Montjuïc).

Charlie Rivel.

Pallasso nat a C u b e l l e s (comarca de Garraf). Cal dir que Barcelona ha estat una ciutat força propícia per a a l g u n s personatges (lloc: a Montjuïc).

Jaume I, el Conqueridor.

Igual que Fiveller, figura al frontis de la casa de la ciutat (lloc d'emplaçament: plaça de Sant Jaume).

Ramon Berenguer III, el Gran. Lloc: plaça de Berenguer, Via Laietana.

La Puntaire. Fotografia d'Antonio Moreno

Roger de Llúria. Monument en bronze, igual que d'altres (lloc: Saló Víctor Pradera).

Monument a Colom. Hi ha al peu del monument quatre motius a destacar:

Antàgel, Lluís, escrivà de ració del rei Ferran el Catòlic; Boïl, Bernat, catequizant un indi; Ferrer de Blanes, Jaume, cosmògraf, nat a Vidreres; Margarit, Pere Bertran i de, company de Colom en el segon viatge al nou món.

Manelic. Protagonista principal de Terra Baixa, immortal drama escrit per Àngel Guimerà (lloc: a Montjuïc).

Als màrtirs de la independència. Lloc d'emplaçament: plaça d'A. Garriga Bachs.

La sardana. Està dedicat a aquesta dansa (lloc: davant del mirador de l'Alcalde, a Montjuïc).

La Sardana. Fotografia d'Antonio Moreno

Salvador i Pedrol, Jaume. Botànic; monument en marbre blanc (lloc: parc de la Ciutadella).

Viladot i Manalt, Antoni. Pintor; monument en bronze (lloc: Saló Víctor Pradera).

Antonio Moreno

Adherit a:

*Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Associació d'entitats Excursionistes del Barcelonès
Grup Alta Muntanya Espanyol*

*Membre Fundador de la Federació Internacional de Càmping i Caravàning
Representant a Catalunya del Càmping Club de França*

*Federació Catalana d'Espeleologia
Federació Catalana d'Entitats Corals*

EDITOR: Club Excursionista de Gràcia
DIRECTOR: Guillem Martín i Brasó

a/e: cegracia@cegracia.com
web: <http://www.cegracia.com>
Dip. legal: B.9720-1961